

CERCETĂRI PRIVIND ACȚIUNEA ACARIENILOR FITOFAGI CA FACTOR DE STRESS ASUPRA CĂTORVA SOIURI DE VIȚĂ DE VIE

RESEARCHES UPON FIVE GRAPE VARIETIES AGAINST THE ATTACK OF ACARI

Marinela BĂDEANU

Universitatea de Științe Agricole și de Medicină veterinară Iași

Rezumat: În ultimii ani un număr tot mai mare de specii dăunătoare își fac apariția în ecosistemele viticole, produc atacuri de intensitate medie sau puternică cu repercursiuni negative asupra producției de struguri, atât sub aspectul cantității cât și sub aspect al calității. De aici și necesitatea unor observații comparative asupra diferitelor soiuri de viță de vie având ca finalitate stabilirea unei scări de rezistență la atacul acarienilor fitoparaziți, adaptate la condițiile ecologice și economice actuale.

MATERIALUL ȘI METODA DE LUCRU

Începând din anul 2001 au fost luate sub observație 10 soiuri de viță de vie, destinate pentru producerea de vinuri roșii, albe și aromate, soiuri din cele mai cunoscute și mai frecvent întâlnite în podgoriile Moldovei. Cercetările au debutat în anul 2001 și urmăresc monitorizarea atacului produs de două specii de acarieni fitofagi asupra soiurilor respective pe o perioadă îndelungată de timp, respectiv 5- 10 ani, pentru a stabili în final prin comparație care sunt preferințele speciilor respective și care sunt soiurile care manifestă rezistență. Lucrarea respectivă urmărește reactualizarea informațiilor referitoare la atacul produs de acarieni și a adaptărilor pe care aceștia le suportă în urma modificărilor vizibile a condițiilor ecologice.

Cele 10 soiuri luate în studiu au fost: Fetească regală, Fetească albă, Grasă de Cotnari, Aligote, Riesling italian, Tăâioasă românească, Busuioacă de Bohotin, Merlot, Fetească neagră și Cabernet Sauvignon. În perioada de vegetației (mai- octombrie) s-au recoltat bilunar câte 100 de frunze de la fiecare soi în parte, frunze care apoi au fost aduse în laborator și analizate la lupa binocular. S-a urmărit stabilirea următorilor indicatori:

1. număr de frunze ocupate cu acarieni tetranichizi;
2. numărul mediu de indivizi per frunză;
3. procentul de ocupare a frunzelor cu gale;
4. număr frunze atacate de acarieni eriofiizi;
5. procent de frunze atacate.
6. evoluția intensității atacului pe parcursul perioadei de vegetație;
7. stabilirea factorilor care influențează evoluția atacului.

REZULTATE OBȚINUTE

În urma observațiilor efectuate pe frunze a fost evidențiată prezența a două specii de acarieni a căror atac evoluează simultan dar independent: *Tetranychus urticae* Koch și *Eriophyes vitis* Nal.

Tabelul 1

Evoluția atacului produs de specia *Tetranychus urticae* Koch în perioada mai- octombrie, din anii 2003- 2004

Nr. Crt.	Soiul	2003				2004			
		Nr. funze recoltate	Nr. frunze ocupate cu acarieni	% frunze ocupate	Nr. mediu de acarieni/fr.	Nr. funze recoltate	Nr. frunze ocupate cu acarieni	% frunze ocupate	Nr. mediu de acarieni/fr.
1	Fetească regală	1200	780	65	2.35	1200	546	45.5	2.56
2	Fetească albă	1200	920	81.6	2.02	1200	654	54.5	3.36
3	Grasă de Cotnari	1200	1122	93.5	5.8	1200	998	83.16	4.02
4	Aligote	1200	235	19.6	0.8	1200	35	2.91	0.02
5	Riesling	1200	202	16.8	0.8	1200	68	5.66	0.02
6	Tămâioasă românească	1200	560	46	1.0	1200	120	10.0	0.05
7	Busuioacă de Bohotin	1200	520	43.3	0.9	1200	256	21.33	0.05
8	Merlot	1200	85	7.0	0.02	1200	20	1.66	0.01
9	Fetască neagră	1200	320	26.6	0.09	1200	65	5.41	0.1
10	Cabernet Sauvignon	1200	120	10.0	0.06	1200	89	7.41	0.1

Tabelul 2

Evoluția atacului produs de specia *Eriophyes vitis* Nal. în perioada mai- octombrie, din anii 2003- 2004

Nr. crt.	Soiul	2003			2004		
		Nr. funze recoltate	Nr. frunze ocupate cu gale	% din suprafața frunzei ocupat cu gale	Nr. funze recoltate	Nr. frunze ocupate cu gale	% din suprafața frunzei ocupat cu gale
1	Fetească regală	1200	654	45	1200	354	18
2	Fetească albă	1200	369	36	1200	128	12
3	Grasă de Cotnari	1200	876	56	1200	649	21
4	Aligote	1200	235	11	1200	120	7
5	Riesling	1200	123	8	1200	111	3
6	Tămâioasă românească	1200	239	22	1200	118	8
7	Busuioacă de Bohotin	1200	451	21	1200	132	9
8	Merlot	1200	108	2	1200	45	4
9	Fetască neagră	1200	189	11	1200	174	10
10	Cabernet Sauvignon	1200	191	10	1200	197	6

După cum se poate observa din tabelul nr. 1 atacul produs de specia *Tetranychus urticae* a fost mai puternic în anul 2004 față de anul 2003, aceasta datorită condițiilor climatice diferențiate net de la un an la altul. Între soiurile albe cel mai atacat a fost soiul Grasă de Cotnari, în timp ce soiurile negre au fost aproape indiferente la atacul acestei specii, soiul cel mai rezistent dovedindu-se a fi soiul Merlot.

În ce privește atacul produs de specia *Eriophyes vitis* în anul 2003 procentul de frunze atacate a variat între 9% la Merlot și 73% la Grasa de Cotnari, menținându-se relativ constant la celelalte soiuri (25%), în anul 2004 intensitatea atacului produs de acest dăunător se reduce foarte mult, datorită factorilor climatici, menținându-se ridicată doar la soiul Grasă de Cotnari și doar în prima parte a perioadei de vegetație, când au fost înregistrate temperaturi mai ridicate și secetă. (tabelul nr. 2).

CONCLUZII

După primii doi ani de observații și cercetări se conturează foarte clar câteva aspecte:

1. Soiul cel mai atacat rămâne Grasa de Cotnari atât ca referire la atacul produs de *Tetranychus urticae* cât și la *Eriophyes vitis*;

2. Soiurile roșii se mențin indiferente față de atacul produs de *Tetranychus urticae* și mediu sensibile la atacul produs de *Eriophyes vitis*;

3. Atacul ambelor specii este puternic influențat de factorii de mediu, debutul atacului în primăvară, datorită modificărilor climatice care generează perioade cu temperaturi foarte ridicate și secetă prelungită, este foarte puternic și vizibil la majoritatea soiurilor luate în studiu; ulterior în partea a doua a perioadei de vegetație dacă se instalează o perioadă îndelungată de ploii relativ reci, atacul produs de ambele specii se reduce foarte mult în intensitate.

4. Cel mai rezistent soi se menține soiul Merlot, care prezintă un atac extrem de redus indiferent de modificarea condițiilor climatice.

BIBLIOGRAFIE

1. Bădeanu Marinela, 2000 - Contribuții la studiul sistematic, morfologic, ecologic și economic al principalelor specii de dăunători la vița de vie Teza de doctorat, U.S.A.M.V.- IAȘI.
2. Cotea Victoria, Cotea V.V., 1987 - Viticultură, ampelografie și enologie. Ed. Didactică și pedagogică, București.
3. Iacob N., 1979- Noi acarieni dăunători în culturile de seră și la vița de vie., Ann.I.C.P.P., nr.14.
4. Perju P., 2000- Entomologie agricolă. Ed. Ceres, București.
5. Toma Liana Doina, Robu Teodor, 2000 - Fiziologie vegetală, Ed."Ion Ionescu de la Brad", Iași.